

ADVIES

29 mei 2009

Erkenningsaanvragen vzw Natuurpunt Brugs Ommeland
als regionale vereniging en vzw Passiefhuis - Platform als
gewestelijke thematische vereniging

Inhoud

1. Algemene bemerkingen.....	4
1.1. Situering.....	4
1.2. Erkenningsvoorwaarden	5
2. Specifieke bemerkingen	8
2.1. Erkenning vzw Natuurpunt Brugs Ommeland als regionale vereniging	8
2.2. Erkenning vzw Passiefhuis - Platform als gewestelijke thematische vereniging.....	9

INLEIDING

De Minaraad ontving op 19 mei 2009 een adviesvraag van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie over:

- de aanvraag tot erkenning van de vzw Natuurpunt Brugs Ommeland als regionale vereniging,
- de aanvraag tot erkenning van de vzw Passiefhuis - Platform als gewestelijke thematische vereniging.

De erkenning wordt aangevraagd in uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 oktober 2003 tot vaststelling van de bijzondere regelingen inzake de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen (verder: Erkenningsbesluit). De adviesvraag maakt melding van een adviestermijn van 1 maand.

De inwerkingtreding van het decreet van 30 april 2004 houdende oprichting van een strategische adviesraad "Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen" enz. werd door het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 vastgelegd op 1 juni 2009 (Artikel 3). De Raad opteert er voor om toch nog vóór deze datum een advies vast te stellen.

Met voorliggend advies, goedgekeurd op de raadszitting van 29 mei 2009, komt de Raad tegemoet aan de vooropgestelde adviesvraag en adviestermijn.

Hubert David,
Voorzitter Minaraad

1. Algemene bemerkingen

1.1. Situering

- [1] **Situering adviesvraag.** De adviesvraag heeft betrekking op de aanvraag tot erkenning van de vzw Natuurpunt Brugs Ommeland als subsidieerbare regionale vereniging en de erkenning van de vzw Passiefhuis - Platform als gewestelijke thematische vereniging.

Artikel 2, §2, van het Erkenningsbesluit stelt dat de administratie de erkenningsaanvraag en de ontwerpbeoordeling ter advisering voorlegt aan de Minaraad. Artikel 2, §3, stelt verder dat veertien dagen na ontvangst van het advies de administratie een beoordeling bezorgt aan de minister. Als de Minaraad in zijn advies opmerkingen formuleert of suggesties doet, motiveert de administratie in zijn beoordeling op welke manier en om welke redenen wel of niet met deze opmerkingen of suggesties rekening kan worden gehouden. Artikel 2, §4, stelt ten slotte dat een maand na ontvangst van het dossier en de beoordeling van de administratie de minister een beslissing neemt over de erkenningsaanvraag en over de daarvoor noodzakelijke kredietaanpassing in de begroting van het komende jaar.

- [2] **Beoordeling door de administratie.** De adviesvraag bevat naast de erkenningsaanvraag van de betrokken vereniging ook een beoordeling van de erkenningsvoorwaarden door de administratie (Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Milieu-integratie en subsidiëringen).

De Raad stelt vast dat het evaluatiedossier van de administratie uitvoerig ingaat op de algemene en specifieke voorwaarden. De Minaraad drukt in het algemeen zijn waardering uit voor het gestructureerde evaluatieverslag dat opgemaakt werd door de administratie.

De Raad stelt evenwel vast dat de administratie voor de beoordeling op een aantal erkenningsvoorwaarden soms interpretaties hanteert die niet onmiddellijk afleidbaar zijn uit het besluit en die soms de indruk wekken van bijkomende criteria en/of dwingende aanbevelingen (zie verder deel 2). Dit leidt in de eerste plaats tot minder transparantie over de toepassing van de erkenningsvoorwaarden. De Raad suggereert daarom dat de transparantie en de eenduidige toepassing van de voorwaarden voor erkenning en subsidiëring geëvalueerd zouden worden.

De Raad stelt ook vast dat de administratie in zijn advies diverse aandachtspunten formuleert die ze aan de vereniging zal meedelen. Soms wordt expliciet vermeld dat het over aanbevelingen voor de toekomstige werking gaat. De Raad gaat ervan uit dat alle aanbevelingen ten aanzien van de toekomstige werking gelden zodra de vereniging effectief erkend is en dat er dus bij de beoordeling van de erkenningsaanvraag nog geen rekening mee werd gehouden. Het verdient tevens aanbeveling na te gaan wanneer de aandachtspunten van kwalitatieve aard zijn en wanneer ze een beoordelingscriterium vormen tot het bekomen van subsidie.

- [3] Situering advies.** De Raad gaat in voorliggend advies specifiek in op de erkenningsaanvraag en de ontwerpbeoordeling door de administratie. Alvorens in te gaan op de diverse voorwaarden herhaalt de Raad zijn algemene vraag om aandacht voor de nodige financiële middelen. Voldoende financiële middelen zijn nodig opdat nieuwe erkenningen niet ten koste zouden gaan van de financiering van bestaande erkende milieu- en natuurverenigingen.

Het Erkenningsbesluit geeft invulling aan de erkenningsvoorwaarden (zie deel 1.2 van voorliggend advies). De Raad benadrukt het belang van de doelstellingsvoorwaarden, zoals vermeld in het decreet van 29 april 1991 tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen. Artikel 11, §3, stelt dat het moet gaan over een vereniging met 'uitsluitend het leefmilieu of het natuurbehoud' als doelstelling. Met het DPSIR-model¹ moet de vereniging de link aantonen tussen de verenigingsactiviteiten en de expliciete elementen van milieu- en natuurbeleid.

1.2. Erkenningsvoorwaarden

- [4] De algemene erkenningsvoorwaarden.** Om erkend te worden moet elke vereniging, ongeacht het type, voldoen aan:

1. Algemene voorwaarden opgenomen in het decreet van 29 april 1991:
 - 1.1 Opggericht zijn op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of een instelling van openbaar nut, met zetel in het Vlaamse Gewest of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en met uitsluitend als doelstelling het leefmilieu of het natuurbehoud.
 - 1.2 Een boekhouding voeren die derwijze is opgevat dat de financiële controle in verband met de aanwending van de subsidies mogelijk is. De Vlaamse Executieve kan ter zake een boekhoudingplan en bijzondere regels betreffende de boekhouding opleggen.
 - 1.3 Jaarlijks een door het bevoegd orgaan goedgekeurde begroting, de rekeningen van het vorige jaar met de nodige verantwoordingsstukken, alsmede een verslag met betrekking tot de georganiseerde activiteiten voorleggen.
 - 1.4 De controle door de ambtenaren van de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering, zowel op de werking als op de boekhouding, zo nodig ter plaatse, aanvaarden.
 - 1.5 De burgerrechtelijke aansprakelijkheid die krachtens de artikelen 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek aan de organisatie en haar medewerkers kan ten laste worden gelegd, door de verzekering laten dekken, waarvan de regels door de Vlaamse Regering worden bepaald.

¹ Het DPSIR-raamwerk is een model dat de samenhang tussen samenleving, milieu natuur en natuurbeleid voorstelt. Binnen de Europese Unie gebruikt het European Environment Agency (EEA) het DPSIR-raamwerk voor de monitoring en rapportering van de toestand van het milieu en de biodiversiteit. Ook in Vlaanderen hanteren de milieu- en natuurrapporten (MIRA en NARA) dit model voor hun indicatoren. DPSIR is een letterwoord gebaseerd op de Engelstalige termen: Driving forces - Pressures - States - Impacts - Responses.

1.6 Voldoen aan de door de Vlaamse Regering vastgestelde activiteitsnormen. Het zijn deze normen die uitgewerkt worden in het Erkenningsbesluit van 10 oktober 2003.

2. Algemene voorwaarden opgenomen in het Erkenningsbesluit:

- 2.1 Een publicatie uitgeven over milieu en natuur met een hoofdzakelijk sensibiliserende, vormende, wetenschappelijke en/of beleidsgerichte inhoud.
- 2.2 Actief zijn over het hele omschreven werkingsgebied, wat blijkt uit het spreidingsgebied van haar activiteiten en van de uitgegeven publicatie.
- 2.3 De werving van de leden en/of ledenverenigingen of de werking is in principe en in hoofdzaak in het Vlaamse Gewest en/of onder de Vlamingen en de Vlaamse verenigingen woonachtig of gevestigd in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.
- 2.4 Beschikken over een bestendig secretariaat dat toegankelijk is voor het publiek.
- 2.5 Jaarlijks een algemene vergadering organiseren waaraan alle leden of lidverenigingen kunnen deelnemen of waarvoor ze stemgerechtigde leden kunnen afvaardigen.
- 2.6 Gedurende twee werkingsjaren voorafgaand aan het jaar waarin de erkenningsaanvraag wordt ingediend voldoen aan de algemene en toepasselijke specifieke erkenningsvoorwaarden.

[5] Erkenningsvoorwaarden regionale vereniging. Om erkend te worden moet een subsidieerbare regionale vereniging, op grond van het Erkenningsbesluit, eveneens voldoen aan zeven specifieke voorwaarden, en dit gedurende twee jaar vóór de aanvraag (artikel 5, 6°, en artikel 9):

- 3.1 De vereniging is actief in minstens vijf aaneengesloten gemeenten en/of districten en deelgemeenten die deel uitmaken van steden van minstens 200.000 inwoners, wat blijkt uit de spreiding van haar activiteiten, leden en uit de inhoud van het tijdschrift (artikel 9, 1°).
- 3.2 Gespreid over haar werkingsgebied is de vereniging hetzij vertegenwoordigd in minstens vijf gemeentelijke milieuadviesraden en/of gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening en/of commissies voor het gemeentelijke natuurontwikkelingsplan en/of officiële bovengemeentelijke structuren; hetzij actief in de milieuadviesraad en/of de commissies voor ruimtelijke ordening van een stad van minstens 200.000 inwoners en – indien aanwezig – vertegenwoordigd in voormelde adviesraden en/of commissies van betrokken deelgemeenten en districten (artikel 9, 2°).
- 3.3 De vereniging telt jaarlijks minstens 500 leden die elk het tijdschrift ontvangen, ofwel minstens 20 aangesloten erkende streekverenigingen die voldoen aan de voorwaarden omschreven in artikel 16; een streekvereniging kan slechts door één regionale vereniging ingebracht worden (artikel 9, 3°).

- 3.4 De door de algemene vergadering gemandateerde bestuursorganen komen minstens zesmaal per jaar samen, wat blijkt uit de uitnodigingen, verslagen en ondertekende aanwezigheidslijsten (artikel 9, 4°).
- 3.5 Het secretariaat is gedurende minstens 17 uren per week bemand en toegankelijk voor het publiek (artikel 9, 5°).
- 3.6 De vereniging organiseert jaarlijks minstens zes vormingsactiviteiten of studiebijeenkomsten, waarop minstens 15 deelnemers aanwezig zijn, wat blijkt uit een door de deelnemers ondertekende aanwezigheidslijst. Ze maakt een verslag van deze bijeenkomst (artikel 9, 6°).
- 3.7 Uitgeven van een tijdschrift dat minstens 4 maal per jaar verschijnt en minstens 80 bladzijden per jaar bevat (artikel 9, 7°).

[6] Erkenningsvoorwaarden gewestelijke thematische vereniging. Om erkend te worden moet een subsidieerbare gewestelijke thematische vereniging, op grond van het Erkenningsbesluit, eveneens voldoen aan negen specifieke voorwaarden, en dit gedurende twee jaar vóór de aanvraag (artikel 5, 6°, en artikel 8):

- 4.1 De vereniging is gericht op permanente activiteiten inzake onderzoek, educatie en/of sensibilisatie, of op de ontwikkeling van methodieken inzake participatie en innovatieve methodes (artikel 8, 1°).
- 4.2 De vereniging bakent haar thematische werking af op basis van het DPSIR-model, zoals gevoegd als bijlage 1 bij het besluit. Ze legt daarbij een duidelijk aantoonbare link tussen de verenigingsactiviteiten en expliciete elementen van milieu- en natuurbeleid (artikel 8, 2°).
- 4.3 De vereniging is actief in de vijf provincies van het Vlaamse Gewest, wat blijkt uit de spreiding van haar activiteiten en publicaties (artikel 8, 3°).
- 4.4 Het secretariaat van de vereniging is gedurende minstens 17 uren per week bemand en toegankelijk. Wanneer ze twee personeelsleden gesubsidieerd krijgt, bedraagt dit 35 uren (artikel 8, 4°).
- 4.5 De door de algemene vergadering van de vereniging gemandateerde bestuursorganen komen minstens zesmaal per jaar samen, wat blijkt uit de uitnodiging, het verslag en de ondertekende aanwezigheidslijst (artikel 8, 5°).
- 4.6 De vereniging organiseert jaarlijks minstens één gewestelijke activiteit rond een thema van natuur- of milieubeleid, waarop tenminste 50 deelnemers aanwezig zijn, wat blijkt uit een door de deelnemers ondertekende aanwezigheidslijst. Ze maakt een verslag van deze bijeenkomst (artikel 8, 6°).
- 4.7 De vereniging organiseert jaarlijks minstens zes vormingsactiviteiten of studiebijeenkomsten van enige omvang, waarop minstens vijftien deelnemers aanwezig zijn, wat blijkt uit een door de deelnemers ondertekende aanwezigheidslijst. Ze maakt een verslag van deze bijeenkomsten (artikel 8, 7°).
- 4.8 De vereniging realiseert jaarlijks vier publicaties of methodieken over haar

inhoudelijk thematische werkdomein en stelt deze voor aan een welomlijnde doelgroep (artikel 8, 8°).

4.9 Ze beschikt over een website die regelmatig wordt geactualiseerd (artikel 8, 9°).

2. Specifieke bemerkingen

2.1. Erkenning vzw Natuurpunt Brugs Ommeland als regionale vereniging

[7] **Situering.** De vzw Natuurpunt Brugs Ommeland werd opgericht door 10 particulieren die met naam vermeld zijn in het Belgisch Staatsblad van 18 april 2007. De vzw Natuurpunt Brugs Ommeland vraagt een erkenning als subsidieerbare regionale vereniging.

[8] **Doelstellingen.** De doelstellingen van de vzw Natuurpunt Brugs Ommeland zijn:

1. *De voortzetting en uitbouw van de regionale werking van Natuurpunt vzw in haar werkingsgebied. De globale doelstellingen hierbij zijn: de duurzame instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuur, het behoud van in het wild voorkomende fauna en flora, natuurbeheer, natuurbeleving, natuurstudie, beleidsbeïnvloeding, vorming en educatie rond de natuur, de ruimtelijke en milieucondities die noodzakelijk zijn voor de instandhouding en het herstel en de ontwikkeling van de natuur.*
2. *Optreden voor landschapsbescherming en voor het ecologisch en ruimtelijk inpassen van het menselijk handelen.*
3. *Haar werking kaderen in het streven naar duurzame ontwikkeling.*

Het evaluatieverslag besluit dat de vzw Natuurpunt Brugs Ommeland voldoet aan de doelstellingsvoorwaarde. De vzw Natuurpunt Brugs Ommeland is opgericht op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk en met uitsluitend als doelstelling 'het leefmilieu of het natuurbehoud'.

[9] **Evaluatie algemene en specifieke voorwaarden.** De administratie besluit dat aan alle algemene en specifieke erkenningsvoorwaarden is voldaan.

De administratie formuleert de volgende aandachtspunten voor de toekomstige werking:

- Bij de voorwaarde 3.5 betreffende de openingsuren vraagt de administratie dat de openingsuren van het secretariaat ook bekend gemaakt worden via het tijdschrift. Hieraan zou vanaf het werkingsjaar 2009 reeds gevolg gegeven zijn.
- Bij de 3.6 merkt de administratie op dat een minimum aanwezigheid van 15 deelnemers niet volstaat indien de organisatie van een activiteit gebeurt door meerdere verenigingen samen en als deze medeorganiserende verenigingen eveneens leden hebben (bij 2 verenigingen minimum 23 deelnemers, bij 3 verenigingen minimum 30 deelnemers, ...).

- Bij dezelfde voorwaarde 3.6 merkt de administratie ook nog op dat:
 - Activiteiten zonder deelnemerslijsten niet aanvaard worden.
 - Activiteiten zonder verslag van deze activiteit niet aanvaard worden.
 - Activiteiten waarbij de vereniging geen organisator is (enkel promotie voeren voor een activiteit kan niet beschouwd worden als zijnde medeorganisator) niet aanvaard worden.

De Raad ondersteunt de vaststelling in het evaluatieverslag van de administratie dat de vzw Natuurpunt Brugs Ommeland aan alle erkenningsvoorwaarden voldoet.

Wat betreft de bemerking bij voorwaarde 3.6 betreffende een minimum aanwezigheid naargelang het aantal medeorganiserende verenigingen, merkt de Raad op dat dit een interpretatie van de voorwaarde betreft die niet expliciet in het besluit kan teruggevonden worden en waarvan de transparantie dus gebrekkig is (zie ook [2]).

- [10] Conclusie.** Uitgaande van bovenstaande vaststellingen adviseert de Minaraad positief over de aanvraag van de vzw Natuurpunt Brugs Ommeland voor erkenning als regionale vereniging.

2.2. Erkenning vzw Passiefhuis - Platform als gewestelijke thematische vereniging

- [11] Situering.** De vzw Passiefhuis - Platform werd opgericht door 18 particuliere oprichters. De oprichtingsstatuten verschenen in het Belgisch Staatsblad van 19 december 2002.

- [12] Doelstellingen.** De vzw Passiefhuis - Platform heeft als doelstelling *"de diffusie en transfer van kennis en onderzoeksresultaten in het domein van de technologie en diensten voor de realisatie van gebouwen met een zeer laag energiegebruik teneinde de belasting op het milieu te verkleinen. De vereniging kan alle handelingen verrichten welke rechtstreeks of onrechtstreeks, nuttig of noodzakelijk zijn voor het bevorderen van dit doel. De vereniging kan, zonder dat deze opsomming beperkend is, door middel van doorverwijzing en diffusie en transfer van kennis en onderzoeksresultaten, derden begeleiden bij de visievorming en uitvoering van zulke projecten. De vereniging zal ter bevordering van dit doel onder meer de stemgerechtigde leden assisteren in de identificatie en formulering van projecten binnen het domein van de technologische innovatie van gebouwen met een zeer laag energiegebruik, in de formulering van de problemen hier rond, in de uitvoering van technische audits van zulke projecten, en actief begeleiden in de verdere uitvoering van zulke projecten."*

Het evaluatieverslag van de administratie besluit dat de vzw Passiefhuis - Platform voldoet aan de doelstellingsvoorwaarde. De vzw Passiefhuis - Platform is opgericht op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk en met uitsluitend als doelstelling 'het leefmilieu of het natuurbehoud'. De Raad ondersteunt deze vaststelling.

De administratie beveelt bij de doelstellingsvoorwaarde wel aan dat de volgende activiteiten niet enkel mogen beperkt worden tot de stemgerechtigde leden:

- het assisteren in de identificatie en formulering van projecten binnen het domein van de technologische innovatie van gebouwen met een zeer laag energieverbruik,
- de formulering van problemen hierrond,
- de uitvoering van technische audits van zulke projecten en het actief begeleiden in de verdere uitvoering van zulke projecten.

De Raad sluit zich aan bij deze aanbeveling van de administratie.

[13] Evaluatie andere algemene voorwaarden. Het evaluatieverslag van de administratie besluit dat ook aan de andere algemene erkenningsvoorwaarden is voldaan.

De administratie merkt op dat aan voorwaarde 1.3 voldaan is mits de saldibalans 2008 wordt goedgekeurd in de algemene vergadering van 20 mei 2009.

De Raad ondersteunt de vaststelling in het evaluatieverslag van de administratie dat de vzw Passiefhuis - Platform aan alle algemene erkenningsvoorwaarden voldoet. Wat betreft de bemerking over de begroting die de administratie formuleert, heeft de Raad bevestiging gekregen dat de algemene vergadering inmiddels heeft plaatsgevonden en de nodige financiële beslissingen genomen werden.

[14] Evaluatie specifieke voorwaarden. De administratie oordeelt dat aan alle specifieke erkenningsvoorwaarden voldaan is. Bij drie voorwaarden formuleert de administratie aanbevelingen:

- Voorwaarde 4.3: Naar de activiteiten toe en/of deelnemers aan deze activiteiten zal er een inspanning moeten gedaan worden naar de provincie Limburg toe.
- Voorwaarde 4.4: Op de website moet naast het nummer van de betalende advieslijn ook het gewone telefoonnummer worden vermeld.
- Voorwaarde 4.6: Voor de activiteiten moeten er gehandtekende deelnemerslijsten zijn. Bovendien moeten deze deelnemerslijsten voorzien zijn van de woonplaats van de deelnemers zodat er daadwerkelijk kan worden nagegaan of alle Vlaamse provincies vertegenwoordigd zijn bij deze activiteiten.
- Voorwaarde 4.7: Projecten die reeds worden betaald door de Vlaamse overheid kunnen niet worden opgenomen als activiteit.

De Raad erkent dat de vzw Passiefhuis - Platform voldaan heeft aan alle specifieke voorwaarden.

Ten aanzien van de bemerkingen die de administratie formuleert stelt de Raad bij:

- voorwaarde 4.3: de administratie interpreteert het voldoen aan de voorwaarde 'actief zijn in de vijf provincies' op basis van een kwantitatief criterium. De Raad verwijst hierbij opnieuw naar zijn algemene opmerking omtrent het opleggen van bijkomende interpretaties voor erkenningsvoorwaarden door de administratie (zie paragraaf [2]).

- voorwaarde 4.7: de Raad meent dat het vermelden van activiteiten die betaald worden door de Vlaamse overheid bijdraagt om een beter zicht te krijgen op de werking van de vereniging. Daarom is de Raad voorstander om deze activiteiten wel op te nemen in het werkingsverslag. De Raad meent dan wel dat deze activiteiten afgescheiden moeten vermeld worden van de activiteiten die ingebracht worden in het kader van een subsidieaanvraag.

[15] Conclusie. Uitgaande van bovenstaande vaststellingen adviseert de Minaraad positief over de aanvraag van de vzw Passiefhuis - Platform voor erkenning als gewestelijke thematische vereniging.